

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122202214
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122202214.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v spore žalobkyne: G. Č., Q.. XX.XX.XXXX, U. Y. XX, XXX XX R., právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Lukáš Mojsej s.r.o., so sídlom Žiškova 2073/19, 040 01 Košice, v spore o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.200 Eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobkyni sumu 100 EUR, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti súd žalobný návrh žalobkyne z a m i e t a .
- III. Žalobkyňa m á vo vzťahu k žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 02.03.2022 žiadala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej sumu 1.200 EUR titulom primeraného finančného zadostučinenia. Žalobu odôvodnila tým, že na Okresnom súde Prešov pod spisovou značkou 29Csp/204/2020 bola úspešná tým, že súd určil, že úver je bezúročný a bez poplatkov a zároveň vyhovel aj v časti určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.10.2021. Primerané finančné zadostučinenie má sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného primeraného finančného zadostučinenia proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Výška primeraného finančného zadostučinenia preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko primerané finančné zadostučinenie len v symbolickej výške nemôže byť ani primeraným ani spravodlivým. Ak má primerané finančné zadostučinenie reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním primeraného finančného zadostučinenia v takej výške, aby mala nielen deklarovanú sankčnú odradzujúco-relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo primerané finančné zadostučinenie priznané v symbolickej výške splňať nemôže.

2. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 11.03.2022 žiadal žalobu zamietnuť. Uviedol, že žalobkyňa účelovo rozdelila svoje žalobné nároky na tri rôzne konania, aby v každom jednom získala nárok na náhradu trov konania, aby mohla z týchto samostatne iniciovať tri konania o priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Na strane žalobkyne ide o zjavné zneužívanie práva, keď táto z jednej zmluvy o úvere číslo XXXXXXXXXX iniciuje už poradí 6. súdny spor. Žalobkyňa si v konaní vedenom na súde pod sp. zn. 14Csp/16/2021, 11Csp/125/2020, 14Csp/113/2021,

15Csp/70/2020, 7Csp/32/2022 a 29Csp/204/2020 uplatňuje svoje nároky. Žalovaný dal súdu do pozornosti, že v predošlom konaní nebolo rozhodnuté o porušení práva či povinností žalobkyne a na strane druhej absentuje zodpovedný subjekt ako porušiteľ práva. Žalobkyňa si za každý výrok určila sumu 600 EUR titulom primeraného finančného zadosťučinenia, avšak žalobkyňa už primerané finančné zadosťučinenie získala dvakrát a nemožno hovoriť o takom zásahu do jej práv, aby mala nárok na tak vysokú sumu. Limit pre určenie miery ochrany spotrebiteľa je daný úrovňou spotrebiteľa.

3. Žalobkyňa vo svojom podaní zo dňa 31.03.2022 uviedla, že táto žaloba je dôsledkom konkrétneho porušenia spotrebiteľských práv v jednom súdnom rozhodnutí. Nejde o žiadne duplicitné uplatňovanie primeraného finančného zadosťučinenia. Je zrejmé, že žalovaná po materiálnej aj formálnej stránke je subjektom, ktorý hmotnoprávne disponoval s pohľadávkou zo zmluvy o úvere zo dňa 03.07.2008, pričom nepostupoval s odbornou starostlivosťou.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 04.04.2022 zotrval na svojej právnej argumentácii a uviedol, že žalobkyňa opisuje a vykladá účel primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý právny inštitút žalovaný nepopiera, avšak aj pri tomto platia určité pravidlá a najmä limity, čo do výšky primeraného finančného zadosťučinenia.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

6. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu mal súd za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Prešov číslo konania 29Csp/204/2020-125 zo dňa 06.09.2021 súd konanie o žalobe zastavil. Vo vzťahu ku konaniu o žalobe priznal žalovanej, v tomto spore žalobkyni, nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Určil, že úver zo zmluvy o úvere číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 03.07.2008 je bezúročný a bezpoplatkový. Zároveň určil zmluvnú podmienku v úverovej zmluve zo dňa 03.07.2008 v časti 3., v bode 7. za neprijateľnú. Vo vzťahu k vzájomnej žalobe priznal žalovanej, v tomto spore žalobkyni, nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

7. Prítomný právny zástupca žalobkyne na pojednávaní dňa 30.05.2022 žiadal žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Uviedol, že boli splnené všetky predpoklady pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Právny zástupca žalovaného žiadal žalobu zamietnuť. Nárok považoval za nedôvodný.

8. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 1 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami.

Podľa § 2 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

9. Z citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. je zrejmé, že splnenie hmotnoprávnych podmienok uvedených v tomto ustanovení zákona je úspech pri ochrane práv spotrebiteľa v dôsledku porušenia práv a povinností ustanovených týmto zákonom. Ďalšou podmienkou je, že porušiteľ voči ktorému sa spotrebiteľ domáha zdržania sa protiprávneho konania a odstránenia protiprávneho stavu pri poškodzovaní záujmu spotrebiteľa a v konaní o svoju ochranu bol úspešný. Práve citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa v poslednej vete § 3 ods. 5 zákona uvádza úpravu z ktorej vyplýva, že ak si spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej či už týmto zákonom alebo osobitným predpisom, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo iným predpisom zodpovedá.

10. Súd je toho názoru, že žalobkyňa bola úspešná v pôvodnom konaní a z tohto dôvodu jej vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom číslo 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/20/2017 zo dňa 04.05.2017).

11. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky ako konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu.

12. Žalobkyňa sa úspešne v spore 29Csp 204/2020 bránila, splnila zákonný predpoklad pre uplatnenie nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, a to v znení zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

13. Súd priznanú sumu vo výške 100 EUR žalobkyni titulom primeraného finančného zadosťučinenia považoval v celom rozsahu za dôvodnú. Súd uvádza, že cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia súd 1. stupňa priznanú sumu 100 EUR považuje za primeranú za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívne odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia recidívy porušovania spotrebiteľských práv. Suma finančného zadosťučinenia priznaná súdom je plne opodstatnená. Priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Je potrebné poukázať aj na prvotné konanie pod sp. zn. 29Csp 204/2020, v ktorom sa žalobkyňa úspešne bránila vo vzťahu k žalovanému. Súd priznanú sumu považoval v celom rozsahu za dôvodnú a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie v takejto výške a v prevyšujúcej časti bol žalobný návrh žalobkyne ako nedôvodný zamietnutý.

14. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 C.s.p. Z dôvodovej správy k ustanoveniu § 255 C.s.p. vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Predkladateľ k ustanoveniu § 255 C.s.p. dodal, že podľa kritéria úspechu v konaní môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu. Príkladom je náhrada nemajetkovej ujmy, náhrada škody v peniazoch, ktorá nebola priznaná v požadovanej výške. Niet akýchkoľvek pochybností o tom, že v prejednávanej veci výška nároku žalobcu závisela od úvahy súdu. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia nie čo do základu uplatneného nároku. Podľa názoru súdu, aj v súčasnosti § 255 ods. 2 C.s.p. v spojení s článkom 3 ods. 1 a 2 C.s.p. zakladá priznať

náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške. Súd z tohto dôvodu žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku postupom podľa § 262 C.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.